

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT
OŚRODEK INFORMACJI

629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04
693 - 46 - 92, 625 - 76 - 23

UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT.24
00 - 503 W A R S Z A W A
TELEFAX 629 - 40 - 89

INTERNET

<http://www.cbos.pl>

E-mail: sekretariat@cbos.pl

BS/142/2002

SPOSOBY POMAGANIA ZAGROŻONYM ZAKŁADOM PRACY

KOMUNIKAT Z BADAŃ

WARSZAWA, SIERPIEŃ 2002

PRZEDRUK MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

Sytuacja w niektórych zakładach pracy zagrożonych bankructwem jest napięta i czasami prowadzi do wybuchów społecznego niezadowolenia. W połowie lipca przedstawiciele przedsiębiorstw zagrożonych upadkiem założyli w Szczecinie Ogólnopolski Komitet Protestacyjny, który postawił sobie za zadanie reprezentowanie ich interesów. W sierpniowym sondażu¹ zapytaliśmy badanych, co myślą o niektórych możliwych sposobach pomagania zagrożonym zakładom.

Spośród przedstawionych ankietowanym środków zaradczych, mających na celu sanację zagrożonych państwowych zakładów pracy, co czwarty (26%) wybrał obniżenie bieżących zobowiązań podatkowych tych zakładów, ale bez umarzania ich długów wobec skarbu państwa i ZUS. Nieco mniejsza grupa (23%) opowiedziała się za przyznaniem państwowych gwarancji bankom kredytującym zagrożone zakłady pracy, lecz uznała, że nie należy zmniejszać ani umarzać ich zobowiązań wobec skarbu państwa i ZUS. Co siódmy respondent (15%) stwierdził, że należy umorzyć długi tych zakładów, i prawie tyle samo (14%) wybrało postulat powstrzymania się od interwencji.

Nieco inne były odpowiedzi, jeżeli chodzi o sposoby pomagania zagrożonym przedsiębiorstwom prywatnym. Także w tym przypadku największa grupa badanych (25%) opowiedziała się za zmniejszeniem bieżących zobowiązań przy zachowaniu istniejących długów, jednak tylko nieznacznie mniej osób (22%) uznało, że nie powinno się pomagać zagrożonym bankructwem zakładom prywatnym. Co piąty ankietowany (19%) był za udzieleniem państwowych gwarancji na kredyty bankowe, a co czternasty (7%) - za umorzeniem długów.

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (147) przeprowadzono w dniach od 2 do 5 sierpnia 2002 roku na liczącej 967 osób reprezentatywnej próbie losowo-adresowej dorosłej ludności Polski.

Tabela 1

Jak, Pana(i) zdaniem, powinien postępować rząd wobec zagrożonych bankructwem zakładów pracy? Czy sądzi Pan(i), że rząd powinien:	Odpowiedzi dotyczące	
	przedsiębiorstw państwowych	przedsiębiorstw prywatnych
	w procentach	
- umarzać istniejące długi tych zakładów wobec skarbu państwa i ZUS, aby zapobiec bankructwom	15	7
- obniżyć bieżące zobowiązania podatkowe tych zakładów, ale nie umarzać ich istniejących już długów wobec skarbu państwa i ZUS	26	25
- udzielać państwowych gwarancji bankom kredytującym zagrożone zakłady pracy, lecz nie zmniejszać ani nie umarzać ich zobowiązań wobec skarbu państwa i ZUS	23	19
- powstrzymać się od interwencji, ponieważ pomoc zagrożonym zakładom pracy odbyłaby się kosztem podatników i zakładów dobrze prosperujących	14	22
Trudno powiedzieć	22	27

Na odpowiedzi w tej sprawie pewien wpływ ma zarówno sektor gospodarki, w którym respondent jest zatrudniony, jak i kondycja jego zakładu pracy.

Osoby pracujące w spółkach o mieszanej własności państwowej i prywatnej wyróżniają się stosunkowo wyraźniejszym niż pozostali sceptycyzmem wobec interwencjonizmu - częściej niż zatrudnieni w zakładach państwowych i prywatnych uważają, że pomoc państwa skierowana do zagrożonych przedsiębiorstw państwowych odbyłaby się kosztem podatników i firm dobrze prosperujących. Badani ci stosunkowo najrzadziej uważają, że państwo powinno umorzyć zakładom państwowym długi wobec skarbu państwa i ZUS.

Respondenci zatrudnieni w sektorze prywatnym (poza rolnictwem) nieco częściej niż pozostali pracujący popierają umorzenie długów zagrożonym przedsiębiorstwom prywatnym, a nieco rzadziej sądzą, że państwo powinno powstrzymać się od interwencji.

Na tle innych pracujących osoby zatrudnione w przedsiębiorstwach dobrze prosperujących wyróżniają się stosunkowo silną dezaprobatą interwencjonizmu - częściej sprzeciwiają się pomaganiu zagrożonym zakładom państwowym i prywatnym.

Warto zwrócić uwagę na fakt, że osoby niepracujące częściej niż badani aktywni zawodowo opowiadają się za umorzeniem długów przedsiębiorstw zagrożonym upadkiem. Dotyczy to zarówno zakładów państwowych, jak i prywatnych.

Tabela 2

Jak, Pana(i) zdaniem, powinien postępować rząd wobec zagrożonych bankructwem państwowych zakładów pracy? Czy sądzi Pan(i), że rząd powinien:	Ocena sytuacji w zakładzie pracy			Nie-pracujący
	dobra	ani dobra, ani zła	zła	
	w procentach			
- umarzać istniejące długi tych zakładów wobec skarbu państwa i ZUS, aby zapobiec bankructwom	12	14	14	17
- obniżyć bieżące zobowiązania podatkowe tych zakładów, ale nie umarzać ich istniejących już długów wobec skarbu państwa i ZUS	26	28	28	25
- udzielać państwowych gwarancji bankom kredytującym zagrożone zakłady pracy, lecz nie zmniejszać ani nie umarzać ich zobowiązań wobec skarbu państwa i ZUS	25	27	31	20
- powstrzymać się od interwencji, ponieważ pomoc zagrożonym zakładom pracy odbyłaby się kosztem podatników i zakładów dobrze prosperujących	22	13	10	13
Trudno powiedzieć	15	18	17	25

Tabela 3

Jak, Pana(i) zdaniem, powinien postępować rząd wobec zagrożonych bankructwem prywatnych zakładów pracy? Czy sądzi Pan(i), że rząd powinien:	Ocena sytuacji w zakładzie pracy			Nie-pracujący
	dobra	ani dobra, ani zła	zła	
	w procentach			
- umarzać istniejące długi tych zakładów wobec skarbu państwa i ZUS, aby zapobiec bankructwom	5	4	5	10
- obniżyć bieżące zobowiązania podatkowe tych zakładów, ale nie umarzać ich istniejących już długów wobec skarbu państwa i ZUS	26	27	32	21
- udzielać państwowych gwarancji bankom kredytującym zagrożone zakłady pracy, lecz nie zmniejszać ani nie umarzać ich zobowiązań wobec skarbu państwa i ZUS	23	23	20	17
- powstrzymać się od interwencji, ponieważ pomoc zagrożonym zakładom pracy odbyłaby się kosztem podatników i zakładów dobrze prosperujących	27	23	21	20
Trudno powiedzieć	19	22	21	32

Opracował
Michał WENZEL

A N E K S

Tabela 1. Jak, Pana(i) zdaniem, powinien postępować rząd wobec zagrożonych bankructwem państwowych zakładów pracy? Czy sądzi Pan(i), że rząd powinien:
 1 - umarzać istniejące długi tych zakładów wobec skarbu państwa i ZUS, aby zapobiec bankructwom; 2 - obniżyć bieżące zobowiązania podatkowe tych zakładów, ale nie umarzać ich istniejących już długów wobec skarbu państwa i ZUS; 3 - udzielać państwowym gwarancji bankom kredytującym zagrożone zakłady pracy, lecz nie zmniejszać ani nie umarzać ich zobowiązań wobec skarbu państwa i ZUS; 4 - powstrzymać się od interwencji, ponieważ pomoc zagrożonym zakładom pracy odbyłaby się kosztem podatników i zakładów dobrze prosperujących

(%)

	1	2	3	4	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	15	26	23	14	22	967
Płeć						
Mężczyźni	15	29	23	15	18	462
Kobiety	16	24	23	12	25	505
Wiek						
18-24 lat	12	31	20	16	21	149
25-34	17	26	25	11	20	174
35-44	12	29	24	15	19	166
45-54	20	26	23	14	17	216
55-64	14	22	31	17	16	107
65 lat i więcej	15	20	18	9	38	155
Miejsce zamieszkania						
Wies	17	23	22	11	27	355
Miasto do 20 tys.	15	32	24	16	13	119
20-100 tys.	18	24	19	16	24	195
101-500 tys.	13	31	26	14	16	187
501 tys. i więcej mieszk.	11	24	29	15	20	111
Wykształcenie						
Podstawowe	19	19	20	11	32	243
Zasadnicze zawodowe	19	25	22	11	23	266
Średnie	14	29	25	15	16	360
Wyższe	3	34	28	23	12	99
Grupa społ.-zaw. pracujący						
Kadra kier., inteligencja	4	28	28	28	11	53
Prac.umysł.niż.szczębla	8	35	31	15	11	84
Pracownicy fiz.- umysł.	13	35	24	14	13	79
Robotnicy wykwalifikowani	17	28	28	14	13	82
Robotnicy niewykwalifik.	16	19	10	20	34	50
Rolnicy	16	25	30	6	24	56
Pracujący na własny rach.	13	22	33	7	25	43
Bierni zawodowo						
Renciści	27	22	15	12	24	106
Emeryci	14	21	22	11	33	171
Uczniowie i studenci	16	28	26	15	17	56
Bezrobotni	17	28	22	13	20	134
Gospodynie domowe i inni	20	24	15	15	26	54
Pracuje w:						
inst. państw., publicznej	15	31	27	13	14	130
spółce właścicieli						
prywatnych i państwa	9	27	26	24	14	74
sekt. pryw. poza rolnict.	12	26	28	14	20	176
prywatnym gośp. rolnym	14	26	27	10	23	65
Dochody na jedną osobę						
Do 299 zł	34	22	24	5	15	104
300-399	21	25	24	9	22	68
400-599	18	26	20	13	24	169
600-800	12	27	30	17	15	154
Powyżej 800 zł	15	30	25	15	16	135
Ocena własnych war. mater.						
Złe	20	23	20	10	27	309
Średnie	15	25	24	15	22	448
Dobre	11	31	27	16	14	210
Udział w prakt. religijnych						
Kilka razy w tygodniu	23	35	19	3	20	51
Raz w tygodniu	16	26	25	10	23	517
1-2 razy w miesiącu	19	24	20	17	19	122
Kilka razy w roku	14	30	21	16	20	178
W ogóle nie uczestniczy	10	17	24	25	24	96
Poglądy polityczne						
Lewica	15	31	26	16	12	244
Centrum	16	27	25	12	20	247
Prawica	16	28	28	15	13	191
Trudno powiedzieć	15	20	16	12	37	285

Tabela 2. Jak rząd powinien postępować wobec zagrożonych bankructwem **prywatnych** zakładów pracy? Czy sądzi Pan(i), że rząd powinien: 1 - umarzać istniejące długi tych zakładów wobec skarbu państwa i ZUS, aby zapobiec bankructwom; 2 - obniżyć bieżące zobowiązania podatkowe tych zakładów, ale nie umarzać ich istniejących już długów wobec skarbu państwa i ZUS; 3 - udzielać państwowych gwarancji bankom kredytującym zagrożone zakłady pracy, lecz nie zmniejszać ani nie umarzać ich zobowiązań wobec skarbu państwa i ZUS; 4 - powstrzymać się od interwencji, ponieważ pomoc zagrożonym zakładom pracy odbyłaby się kosztem podatników i zakładów dobrze prosperujących

	(%)					
	1	2	3	4	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	7	25	19	22	27	967
Płeć						
Mężczyźni	7	26	20	24	22	462
Kobiety	8	23	19	20	31	505
Wiek						
18-24 lat	8	28	20	20	24	149
25-34	7	25	23	21	24	174
35-44	5	29	20	20	26	166
45-54	10	27	14	26	23	216
55-64	9	19	21	29	22	107
65 lat i więcej	5	15	20	16	43	155
Miejsce zamieszkania						
Wieś	8	23	17	16	36	355
Miasto do 20 tys.	9	32	16	27	16	119
20-100 tys.	8	21	24	21	26	195
101-500 tys.	5	28	17	31	19	187
501 tys. i więcej mieszk.	4	23	27	22	24	111
Wykształcenie						
Podstawowe	11	16	15	18	40	243
Zasadnicze zawodowe	6	23	18	20	33	266
Średnie	7	31	23	22	18	360
Wyższe	4	28	21	35	13	99
Grupa społ.-zaw. pracujący						
Kadra kier., inteligencja	4	28	17	35	16	53
Prac.umysł.niż.szczebła	2	31	27	28	12	84
Pracownicy fiz.- umysł.	2	36	26	19	17	79
Robotnicy wykwalifikowani	0	29	24	31	16	82
Robotnicy niewykwalifik.	12	13	13	24	38	50
Rolnicy	5	28	17	16	34	56
Pracujący na własny rach.	11	35	21	7	26	43
Bierni zawodowo						
Renciści	10	18	20	17	35	106
Emeryci	8	17	17	23	35	171
Uczniowie i studenci	12	29	19	21	20	56
Bezrobotni	12	22	18	19	29	134
Gospodynie domowe i inni	13	24	11	20	31	54
Pracuje w:						
inst. państw., publicznej	3	23	29	27	19	130
spółce właścicieli	2	37	12	30	19	74
prywatnych i państwa	7	29	23	22	20	176
sekt. pryw. poza rolnict.	4	28	17	20	32	65
prywatnym gosp. rolnym						
Dochody na jedną osobę						
Do 299 zł	14	30	20	12	23	104
300-399	12	16	19	21	32	68
400-599	8	29	18	17	27	169
600-800	6	26	22	28	17	154
Powyżej 800 zł	5	24	25	29	17	135
Ocena własnych war. mater.						
Złe	9	23	19	18	31	309
Średnie	7	24	18	22	29	448
Dobre	6	27	23	28	16	210
Udział w prakt. religijnych						
Kilka razy w tygodniu	13	28	29	4	25	51
Raz w tygodniu	7	25	19	20	29	517
1-2 razy w miesiącu	6	24	20	28	22	122
Kilka razy w roku	8	24	18	24	26	178
W ogóle nie uczestniczy	6	21	18	30	25	96
Poglądy polityczne						
Lewica	5	29	23	27	16	244
Centrum	10	24	21	23	23	247
Prawica	9	27	25	24	15	191
Trudno powiedzieć	6	19	12	16	47	285